

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์แสดงออกมา อาจเหมือนกัน แตกต่าง
กัน แต่ "พฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์แสดงออกมานั้น จะเกิดจากมีความต้องการเป็นแรง
ผลักดันทั้งสิ้น トラบโดที่มีชีวิตอยู่มนุษย์ก็มีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามอำนาจ
และฐานะของคนตลอดเวลา" (สุชา จันทน์เอม 2525 : 4) ยิ่งในปัจจุบันความเจริญ
ทางด้านวัตถุมีมากขึ้น ความต้องการของมนุษย์ก็ยิ่งมีมากขึ้นตามไปด้วย มาสโลว์ (A.H.
Maslow อ้างถึงใน กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ 2524 : 232) แบ่งระดับความต้องการเบื้องต้น
ของมนุษย์ไว้ดังนี้ คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) ได้แก่
ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) ได้แก่ ความมั่นคง
ความอบอุ่น
3. ความต้องการความรัก และความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging
Need)
4. ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง (Esteem Need)
5. ความต้องการการยอมรับความสามารถของตนเอง (Self-Actuali-
zation Need)

ความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีความสำคัญ
รองลงมาจากความต้องการทางด้านร่างกาย อันหมายถึงความปลอดภัยทั้งปวง เช่นภัย

ที่จะทำอันตรายแก่ชีวิต อุบัติเหตุ และโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ เมื่อมนุษย์กลัวภัยต่าง ๆ เหล่านี้ ก็พยายามสรรหาวิธีการที่จะป้องกันไม่ให้ภัยนั้นมาถึงตัว (กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ 2524 : 234) แต่อย่างไรก็ตามมนุษย์ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงภัยอันตรายต่าง ๆ เหล่านี้ได้ เช่น

1. โจรภัย พวกเกี้ยวคร้านไม่ชอบการประกอบอาชีพ คอยแต่จะเที่ยวปล้น สดมภ์ ยื้อแย่งอาหาร เขากิน คุมสักรพรรคพวกเข้าทำร้ายเจ้าของทรัพย์ให้ถึงแก่บาดเจ็บ หรือล้มตาย

2. ภัยอันเกิดจากสัตว์ร้ายที่จะเข้ามารบกวนรังแก เช่น เสือ ช้าง หมี เป็นต้น

3. ภัยเกิดจากธรรมชาติต่าง ๆ เช่น อัคคีภัย वादภัย อุทกภัย ฯลฯ

(นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2518 : 1-2)

ภัยต่าง ๆ เหล่านี้โดยทั่วไปมนุษย์จะมีปฏิกิริยาโต้ตอบอยู่ 2 ประการ คือ การหลีกเลี่ยง (หนีภัย) กับการตอบโต้ การหนีภัยเป็นสัญชาตญาณประจำตัวของมนุษย์ ทุกชาติทุกภาษา มนุษย์ต้องรู้จักหลบหนีภัยที่จะมาถึงตัว ตามแต่วิถีทางแห่งภัยที่จะมาถึงนั้น เมื่อหลบหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ต้องกล้าที่จะต่อสู้ป้องกันภัยอันตรายให้กับตัวเอง ซึ่งเป็นหน้าที่โดย อัตโนมัตติของมนุษย์และสัตว์ อันเป็นจุดแรกเริ่มของการต่อสู้ป้องกันตัวในแบบต่าง ๆ ใน ชั้นแรก ๆ ก็ต่อสู้ป้องกันตัวกันตามธรรมชาติ เช่นมีคนมาตีเรา เราก็หลบหลีกหรือยกมือ ปัดป้อง เป็นต้น ต่อมาจึงได้คิดค้นแก้ไขปรับปรุงให้เป็นวิชาการต่อสู้ป้องกันตัวขึ้น (โปรง สัตย์สนอง 2526 : 1) มนุษย์รู้จักคำว่า "ต่อสู้" มาตั้งแต่เริ่มเกิดลืมตามาดูโลก มนุษย์ต้องต่อสู้กับทุกสิ่งทุกอย่างรอบ ๆ ตัวเอง แม้แต่กับตัวเองก็มีได้ละเว้นที่จะต้องต่อสู้ มนุษย์ต้องต่อสู้กับธรรมชาติ และภัยของธรรมชาติ สิ่งสสาราสัตว์ที่มุ่งร้ายหมายชีวิต หรือที่มนุษย์มุ่งจะ เอาชีวิต เพื่อนำมา เป็นอาหารสำหรับชีวิต บางครั้งมนุษย์ต่อสู้กันเอง เพื่อ สิทธิในการครอบครองเป็นเจ้าของ เพื่อเสรีภาพ เพื่อป้องกันตนเอง หรืออื่น ๆ การต่อสู้ดังกล่าวอาจจะต้องใช้กำลังกาย กำลังใจ และกำลังความคิดเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย อย่างไรก็ตามมนุษย์จะต่อสู้เพื่อวัตถุประสงค์ใดก็แล้วแต่ จุดหมายสูงสุดของการต่อสู้ก็คือ

ความอยู่รอดของชีวิต (Survival of Life) และจากการต่อสู้ มนุษย์ก็ได้พยายามคิดค้นวิธีการต่อสู้เพื่อป้องกันตนเอง หรือทำร้ายผู้อื่น อาจจะโดยการประดิษฐ์อาวุธต่าง ๆ ขึ้นมา เช่น มีด ทอก ขวาน ที่สามารถทำอันตรายคู่ต่อสู้ได้ เมื่อทั้งสองฝ่ายมีอาวุธคู่มือ การทำร้ายกันก็ทำได้ลำบากต่างก็เกรงกลัวซึ่งกันและกัน มนุษย์ก็พยายามใช้ความคิดที่จะหาหนทาง เอาชนะคู่ต่อสู้ให้ง่ายและรวดเร็ว ป้องกันชีวิตให้ปลอดภัยมากขึ้น พยายามคิดค้นศึกษาทดลอง ดัดแปลง แกะไข เพื่อหาหนทางที่จะต่อสู้และป้องกันตัวทั้งที่มีอาวุธและไม่มีอาวุธ ทำให้เกิดศิลปการต่อสู้และป้องกันตัวขึ้นมา (ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ, เอกสารคำสอน)

การต่อสู้ป้องกันตัวนั้นสามารถกระทำได้ด้วยมือเปล่า หรือมีอาวุธประกอบ แต่ไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการต่อสู้ป้องกันตัวดังกล่าวจะต้องมีทักษะและสมรรถภาพทางกาย ในการต่อสู้ด้วยมือเปล่านี้จำเป็นต้องฝึกอวัยวะที่มีอยู่ในร่างกายของเราให้เป็นอาวุธอย่างดี หากอาวุธของเราไม่ดีย่อมเป็นการยากที่จะต่อสู้ป้องกันตัวได้ ถ้าได้ฝึกฝนการใช้อวัยวะเป็นอาวุธโดยถูกต้องแล้ว จะสามารถใช้อวัยวะที่ฝึกฝนได้นั้นดีกว่าอาวุธจริง สะดวกสบายกว่า เพราะอวัยวะดังกล่าวคิดด้วยอยู่ตลอดเวลา ไม่ต้องกลัวว่าจะลืมไว้ที่ใด การต่อสู้ป้องกันตัวนี้มีได้ เจาะจงว่าจะต้องนำเอาวิชาป้องกันตัวสาขาใดสาขาหนึ่งมาใช้โดยเฉพาะ แต่เป็นการประยุกต์วิชามวยไทย ยูโด คาราเต้ ไอคิโด มวยปล้ำ ฟันดาบ และกระบี่กระบองมาเป็นวิชาการต่อสู้ป้องกันตัวด้วยมือเปล่า ฉะนั้นจึงควรถือว่าการต่อสู้ป้องกันตัว เป็นวิชาที่เลือกเอาวิชาการต่อสู้ป้องกันตัวทุกอย่างขึ้นเป็นการต่อสู้ป้องกันตัว เพื่อนำมาใช้ในโอกาสอันควร เพื่อป้องกันตัวด้วยมือเปล่า (โปรง สัตย์สนอง 2526 : 2)

อย่างไรก็ตามแม้จะฝึกฝนการต่อสู้ป้องกันตัวได้เก่งกาจเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าขาดสติความนึกคิด และวิธีต่อสู้อันชำนาญฉลาดแล้ว วิชาการต่อสู้ป้องกันตัวก็ไม่อาจป้องกันตัวได้ และอาจเกิดผลร้ายแก่ชีวิตก็ได้ เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบางครั้งควรพิจารณาดูว่า หอจะช่วยตัวเองให้พ้นภัยได้หรือไม่ โดยไม่ต้องเสี่ยงต่อการปะทะคู่ต่อสู้ ก็ถือได้ว่าเป็นวิธีการป้องกันตัวได้ดีเหมือนกัน เพราะการต่อสู้มันจะไม่เกิดผลดีอะไรเลย หากพลาดหลังอาจถึงตายได้ หรือทำคู่ต่อสู้เกินกว่าเหตุเราก็กลายเป็นผู้ต้องหาได้เหมือนกัน ฉะนั้นการหนีเพื่อความปลอดภัย จึงเป็นการต่อสู้ป้องกันตัวที่ต้อยอย่างหนึ่ง (โปรง สัตย์สนอง 2526 : 2)

จากจุดแรกเริ่มของการต่อสู้ป้องกันตัวให้พ้นภัยอันตรายต่าง ๆ ทั้งจากสัตว์ร้ายหรือมนุษย์ด้วยกันเอง การต่อสู้ป้องกันตัวได้พัฒนาขึ้น เป็นกีฬาตามหลักแห่งเหตุและผล ศิลธรรม และอุดมคติ เช่น เมื่อมนุษย์รู้จักการใช้มีดและดาบในการตัด ผ่า และแทง ก็ได้คิดกีฬาดาบขึ้น มวยถูกจัดอยู่ในรูปของ เกมกีฬา เมื่อรู้จักการกอดปล้ำ หรือการชกต่อย การต่อสู้ป้องกันตัว เป็นทั้งศิลปะและกีฬา ซึ่งก่อให้เกิดสวัสดิภาพแก่ร่างกาย ทรัพย์สิน ทั้งยังนำไปสู่ความมั่งคั่งของชีวิต ทำให้มนุษย์ต้องนำมาศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม แต่ในปัจจุบันนี้มนุษย์หลายกลุ่มได้นำเอาการต่อสู้ป้องกันตัวไปใช้ในทางที่ผิด ๆ อันไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ และยังทำให้มนุษย์ด้วยกันได้รับอันตรายซึ่งนำมาแห่งความยุ่งยากในสังคมด้วย ฉะนั้นการต่อสู้ป้องกันตัวจึง เปรียบ เสมือนดาบสองคม สิ่งมีบรรพบุรุษได้ตระหนัก เป็นอย่างดี ดังนั้นในการสอนวิชาการต่อสู้ป้องกันตัว ไม่ว่าจะมวยไทย ยูโด คาราเต้ ก็มักจะพำสอนศีลธรรมจรรยา ก่อนเสมอ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2525 : 1)

จึงกล่าวได้ว่าการต่อสู้ป้องกันตัวถือเป็นความจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคนในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง เช่นมีการจัดอบรมการต่อสู้ป้องกันตัวให้คนขับรถแท็กซี่ในเขตกรุงเทพมหานคร (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 2526 : 5) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดวิชาพลศึกษาที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัวไว้ในหลักสูตร ดังนี้ คือ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

รายวิชาบังคับ	พ 203	กระบี่ 1
	พ 204	กระบี่ 2
รายวิชาเลือก	พ 013	ดาบสองมือ 1
	พ 014	ดาบสองมือ 2
	พ 018	พลอง 1
	พ 019	พลอง 2
	พ 0116	ยูโด
	พ 0119	ศิลปะป้องกันตัว

- พ 0130 มวยปล้ำ
พ 0132 มวยไทย
พ 0133 มวยสากล
พ 0134 ง้าว

(กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : 82-85)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

- รายวิชาบังคับ พ 006 ตาบสองมือ
พ 007 ฟล่อง
พ 008 ศิลปะป้องกันตัว
พ 0011 ยูโด
- รายวิชาเลือก พ 0121 มวยปล้ำ
พ 0123 มวยไทย
พ 0124 มวยสากล
พ 0125 ง้าว
พ 0133 ธนู

(กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 183-184)

การศึกษาในวิชาดังกล่าวนอกจากจะได้ความรู้แล้ว ยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง และสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว เพราะการต่อสู้ป้องกันตัวมีมากมายหลายอย่าง เช่น มวยไทย มวยสากล มวยจีน (กังฟู) ยูโด คาราเต้ โอคิโด เทควอนโด และอื่น ๆ ซึ่งแม้ว่าจะ เป็นบุคคลกลุ่มเดียวกัน ชนชาติเดียวกันหรืออยู่ในสถานการณ์เดียวกัน แต่นำทักษะการต่อสู้ป้องกันตัวไปใช้ไม่เหมือนกัน

ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว อีกทั้งยังไม่เคยมีใครศึกษาวิจัยเรื่องนี้มาก่อน จึง เป็นมูลเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยคาดว่า ความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว มีอยู่ในระดับใดระดับหนึ่ง อาจจะมากหรือน้อย และในส่วนของที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า น่าจะแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัวในด้าน จุดประสงค์ของการต่อสู้ป้องกันตัว การเรียนการสอนและการฝึกการต่อสู้ป้องกันตัว ประโยชน์และการนำไปใช้ของการต่อสู้ป้องกันตัว
2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2527
3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัวจากรายวิชาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และ ศิลปะป้องกันตัวอื่น ๆ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถือว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจและเป็นจริง เชื่อถือได้ทุกประการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว
3. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและปลูกฝังให้เกิดความคิดที่ถูกต้องต่อการต่อสู้ป้องกันตัว
4. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย เรื่องการต่อสู้ป้องกันตัวต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความเชื่อ การตัดสินใจ และการแสดงออก ซึ่งไม่มีการวัดหรือซึ่งนำหน้ากว่าผิดหรือถูก (Good 1973 : 399) ซึ่งในที่นี้หมายถึงความคิดเห็นและการตัดสินใจที่แสดงออกในการตอบแบบสอบถาม

การต่อสู้ป้องกันตัว หมายถึง รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัว โดยเน้นที่จุดประสงค์ การเรียนการสอน การฝึก ประโยชน์ และการนำไปใช้ของการต่อสู้ป้องกันตัว